Minister Zdrowia

RKLU.050.1.2025.DR
Warszawa, 21 stycznia 2025

Pani
Magdalena Biejat
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 49 ust. 4 Regulaminu Senatu RP przekazuję poniższą odpowiedź na oświadczenie złożone przez Panią Senator Agnieszkę Gorgoń-Komor podczas 25. Posiedzenia Senatu RP w dniu 19 grudnia 2024 r. w sprawie możliwości wystawiania recept pro auctore i pro familiae przez lekarzy i lekarzy dentystów odbywających staż podyplomowy.

Lekarz, lekarz dentysta po ukończeniu studiów medycznych zgodnie z art. 5 ust 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287, z późn. zm.) w celu odbycia stażu podyplomowego otrzymuje nadane przez okręgową radę lekarską prawo wykonywania zawodu lekarza albo prawo wykonywania zawodu lekarza dentysty na czas odbywania tego stażu i na podstawie art. 15b ust 1 i 2 ww. ustawy lekarz stażysta odbywa staż podyplomowy pod nadzorem opiekuna lub innego uprawnionego lekarza oraz jest uprawniony do wykonywania zawodu wyłącznie w miejscu odbywania stażu podyplomowego.

Dodatkowo zgodnie a art. 15b ust 3 pkt 11 lekarz stażysta jest uprawniony do wystawiania recept, z wyłączeniem recept "pro auctore" i "pro familiae", oraz wydawania opinii i orzeczeń lekarskich po uzgodnieniu ich treści z opiekunem. Wspomniane wyłączenie pojawiło się w ustawie wskutek nowelizacji dokonanej w 2020 r. Jest one uzasadnione naczelną zasadą, według której lekarz stażysta nie wykonuje zawodu w sposób samodzielny. Tym samym wszystkie wystawiane przez niego recepty powinny być konsultowane z opiekunem stażu. Rodzą się zatem wątpliwości jak nadzór opiekuna miałby być sprawowany w przypadku wystawiania recept dla członków rodziny lekarza stażysty, którzy nie są pacjentami podmiotu, w którym lekarz stażysta wykonuje zawód. Jak wówczas ma być powadzona niezbędna dokumentacja i na jakich zasadach ew. udostępniana opiekunowi stażu? Jest to szczególnie istotne w kontekście leków refundowanych. Należy pamiętać, że lekarze stażyści to lekarze niesamodzielni, szkolący się pod nadzorem a staż podyplomowy jest kontynuacją szkolenia. Dodatkowo recepty, z których mogą korzystać lekarze w trakcie stażu podyplomowego są receptami przypisanymi do danego podmiotu leczniczego, w którym lekarz stażysta odbywa staż z przeznaczeniem tylko dla pacjentów danego podmiotu leczniczego.

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Dodatkowo pragnę poinformować, że nowe uprawnienia zawodowe nadane przepisami art. 15a ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 814, 854,1897), związane z wystawianiem recept na leki (samodzielnym lub w ramach kontynuacji) oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wystawianiem zleceń i recept na wyroby medyczne oraz skierowań na badania diagnostyczne, z dniem 1 stycznia 2016 r. nabyły pielęgniarki i położne mające wyższe wykształcenie pielęgniarskie/położnicze na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz pielęgniarki i położne z tytułem specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa, które ukończyły stosowny kurs specjalistyczny i uzyskały zaświadczenie o jego ukończeniu, o którym mowa w ust. 1.

Od roku akademickiego 2016/2017 na podstawie nowych standardów kształcenia, zawierających treści związane z nowymi uprawnieniami zawodowymi, osoby, które rozpoczęły kształcenie w zawodzie pielęgniarki lub położnej na studiach I stopnia – licencjat nie muszą kończyć kursów specjalistycznych w tym zakresie, ponieważ opuszczając uczelnie, posiadają kompetencje do ordynacji i kontynuacji leczenia jako naturalną umiejętność wynikającą z toku kształcenia. Uprawnienia do ordynacji i kontynuacji leczenia uzyskały również osoby, które rozpoczęły kształcenie na studiach II stopnia – magisterskich od roku akademickiego 2017/2018.

Oznacza to, że aktualnie w systemie ochrony zdrowia funkcjonują pielęgniarki i położne, które w ramach kształcenia podyplomowego nabywają uprawnienia do wypisywania recept oraz absolwenci studiów I stopnia – licencjat oraz absolwenci studiów II stopnia - magister, którzy w ramach kształcenia przeddyplomowego nabywają uprawnienia do wypisywania recept.

Nie oznacza to jednak, że wszystkie pielęgniarki mają uprawnienia do wystawiania recept. Uprawnień tych nie posiadają pielęgniarki i położne, które ukończyły liceum pielęgniarskie lub policealne studium pielęgniarskie. Te osoby, aby nabyć uprawnienia do wystawiania recept muszą odbyć specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa i ukończyć stosowny kurs specjalistyczny, o którym powyżej.

Podsumowując uprzejmie informuję, że przepisy dotyczące przedmiotowej sprawy zostaną poddane dogłębnej analizie przy najbliższej nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Urszula Demkow
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa